

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Podpredsedníčka vlády a ministerka investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky v spolupráci s podpredsedom vlády a ministrom financií Slovenskej republiky predkladá na rokovanie vlády návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“).

Návrh zákona bol vypracovaný na základe bodu C.1. uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 547 z 9. septembra 2020.

Cieľom návrhu zákona je zjednodušiť procesy a tým znížiť administratívnu záťaž poskytovateľom, prijímateľom aj ostatným subjektom participujúcim na implementácii poskytovania príspevku z európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“), najmä s ohľadom na aplikačnú prax. Poskytovateľom sa tým umožní operatívne reagovať na požiadavky, ktoré priniesla implementácia EŠIF. Zároveň sa kladie dôraz na zvýšenie transparentnosti a to rozšírením rozsahu údajov a informácií, ktoré majú byť zverejňované a tým sprístupnené širokej verejnosti. Tieto opatrenia sú preto smerované tak na vyhlasovanie výziev a schvaľovací proces žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (napr. možnosť zmeniť a zrušiť výzvu), ako aj na samotnú realizáciu a financovanie projektov (napr. uvedenie podmienok uplatnenia zjednodušeného vykazovania výdavkov v relevantnom dokumente).

Návrh zákona nebude mať vplyv na rozpočet verejnej správy, na podnikateľské prostredie, vplyvy na životné prostredie, vplyvy na informatizáciu spoločnosti, vplyvy na služby verejnej správy pre občana, vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu ani sociálne vplyvy.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná a zákonmi a súčasne je v súlade s právom Európskej únie.

B. Osobitná časť

k článku I.

k bodu 1 (§ 3 ods. 1 písm. f)

Poznámka pod čiarou k odkazu 11 odkazovala na zrušený zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite. Z toho dôvodu sa navrhuje odkaz 11 v § 3 ods. 1 písm. f) nahradiť odkazom 12 a zároveň vypustiť poznámku pod čiarou 11). Navrhuje sa použiť odkaz na poznámku pod čiarou, ktorá v zákone už zavedená je a odkazuje na zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite, ktorým bol zákon č. 502/2001 Z. z. zrušený.

k bodu 2 (§ 5 ods. 5)

Vypúšťa odkaz na nariadenie (EÚ, Euratom) č. 883/2013, nakoľko právny rámec pre plnenie úloh orgánu zabezpečujúceho ochranu finančných záujmov Európskej únie je oveľa širší a preto nie je vhodné odkazovať iba na právne predpisy uvedené v poznámke pod čiarou k odkazu 33). Právne predpisy EÚ a SR, v zmysle ktorých plní orgán zabezpečujúci ochranu finančných záujmov Európskej únie svoje úlohy, sa podľa potreby aktualizujú a preto sa predmetný odkaz vypúšťa.

k bodu 3 (§ 10 ods. 1)

Z dôvodu precizovania terminológie sa mení časť ustanovenia týkajúca Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka, nakoľko orgán auditu nie je súčasťou systému riadenia Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka. Tento pojem nie je vymedzený v nariadení (EÚ) č. 1306/2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky, ani vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) č. 908/2014, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia (EÚ) č. 1306/2013.

k bodu 4 (§ 10 ods. 2)

V súčasnosti nie sú verejne dostupné informácie o nedostatkoch, zistených v auditoch vykonaných Orgánom auditu. Zverejňovanie týchto nedostatkov má potenciál významne prispieť k prevencii a predchádzaniu vzniku opakovaných nedostatkov, ktoré už boli v minulosti identifikované na iných subjektoch, a tým k zníženiu negatívnych dopadov na subjekty podieľajúce sa na implementácii európskych štrukturálnych a investičných fondov, napr. v podobe neoprávnených výdavkov. Orgán auditu bude dvakrát ročne v termíne k 28.2. a 31.8 zverejňovať také nedostatky z vykonaných auditov, s dôrazom na porušenie legislatívy EÚ alebo SR, ktoré majú významný finančný vplyv, ako aj k nim navrhnuté odporúčania. Nedostatky s významným finančným vplyvom sú v tomto kontexte tie, ku ktorým bolo navrhnuté odporúčanie formulované ako uplatnenie percentuálnej sadzby finančnej opravy podľa sadzobníka EK – za porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania, ako paušálna alebo extrapolovaná finančná oprava uplatňovaná pri zistených nedostatkoch v systéme riadenia a kontroly operačného programu alebo ako iná významná individuálna finančná oprava.

k bodu 5 (§ 16a ods. 2)

Zavádza sa väčšia flexibilita pre poskytovateľov a prijímateľov vo vzťahu k aplikovaniu zjednodušeného vykazovania výdavkov tým, že sa umožňuje uviesť podmienky uplatnenia zjednodušeného vykazovania výdavkov a spôsob výkonu kontroly aj v zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, alebo v rozhodnutí o schválení nenávratného finančného príspevku v prípade, ak poskytovateľ a prijímateľ sú tá istá osoba (vrátane dokumentov, na ktoré predmetná zmluva alebo rozhodnutie odkazuje). Touto úpravou sa umožní v rámci už implementovaných projektov nahradiť pôvodnú metodiku zjednodušeného vykazovania výdavkov uplatnenú v dotknutých projektoch novou metodikou zjednodušeného vykazovania výdavkov. Nahradenie pôvodnej metodiky zjednodušeného vykazovania výdavkov novou je v súlade s legislatívnymi pravidlami EÚ aj SR.

k bodom 6 až 9 (§ 17 ods. 6 až 11)

Upravujú sa ustanovenia týkajúce sa zmeny a zrušenia výzvy. Zmeny vo formálnych náležitostiach výzvy nie sú dotknuté a ich režim sa nemení.

Navrhovaným znením sa umožňuje zmeniť prebiehajúcu ako aj už uzavretú výzvu (už či na základe uplynutia času alebo inej skutočnosti), a to až do vydania prvého rozhodnutia. Pri tzv. otvorenej výzve (výzva s uzavretím na základe skutočnosti) sa možnosť zmeny výzvy vzťahuje na aktuálne posudzované hodnotiace kolo (posudzované časové obdobie), t.j. do vydania rozhodnutia v rámci daného hodnotiaceho kola, v ktorom dochádza k zmene výzvy. Takáto zmena sa vzťahuje aj na všetky nasledujúce hodnotiace kolá, pričom smerom do minulosti (vo vzťahu k predchádzajúcim hodnotiacim kolám, t.j. predchádzajúcim posudzovaným časovým obdobiam), zostáva výzva takouto zmenou nedotknutá a takáto zmena sa nijako netýka ani rozhodnutí, ktoré už boli vydané pred takouto zmenou výzvy. Cieľom je zabezpečiť, aby v rovnakej skupine žiadateľov platili pre výber ich žiadostí rovnaké podmienky.

Hoci sa upúšťa od delenia zmien na podstatné a nepodstatné a výzvu je možné meniť v celom rozsahu, okrem zákazu zužovať podmienku oprávnenosti žiadateľa a/alebo partnera podľa pôvodne vyhlásenej výzvy, poskytovateľ je pri každej zmene výzvy povinný postupovať tak, aby nedošlo k porušeniu žiadneho z princípov uvedených v §2 ods. 2. Súčasne musia byť dodržané ustanovenia a povinnosti podľa právnych predpisov (napr. nemožnosť vylúčenia listinného predloženia žiadosti, bezúhonnosť) alebo záväznej riadiacej dokumentácie (napr. platné znenie operačného programu, schválené hodnotiace a výberové kritériá). Osobitne sa upozorňuje na princíp právnej istoty a predvídateľnosti práva, ktorý sa pri zmene výzvy prejavuje aj v tom, že takáto zmena musí byť riadne odôvodnená z hľadiska potreby jej vykonania a súčasne je poskytovateľ povinný poskytnúť žiadateľom primerané predĺženie lehoty (t.j. lehoty na predĺženie uzavretia výzvy/hodnotiaceho kola otvorenej výzvy, resp. lehoty na doplnenie žiadosti) na prispôbenie obsahu nimi podávaných žiadostí zmenenému obsahu výzvy, pokiaľ to bude vyžadovať charakter zmien výzvy. Poskytovateľ preto pri zmene výzvy zohľadňuje čo najmenší dopad na existujúcich žiadateľov. Určuje sa minimálna lehota na doplnenie alebo zmenu žiadosti vzhľadom na zmenu výzvy, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 pracovných dní, na rozdiel od pôvodnej úpravy, ktorá obsahovala len povinnosť stanoviť primeranú lehotu. Je nevyhnutné, aby poskytovateľ určil lehotu tak, aby boli zachované

princípy nediskriminácie a rovnakého zaobchádzania, preto nie je vylúčené stanoviť aj podstatne dlhšiu lehotu, ak je rozsah alebo intenzita zmien výzvy väčšia.

Nakoľko riadenie operačného programu je na zodpovednosti poskytovateľa, pričom aj pri zmene výzvy musia byť dodržané jednotlivé princípy podľa § 2 ods. 2, musí byť braný aj zreteľ na žiadateľa alebo potenciálneho žiadateľa. Vydané rozhodnutia o žiadostiach sú výsledkom súťaže medzi projektmi, preto nie je možné spätne zasahovať do tohto procesu a meniť projekty (napr. navyšovať NFP nad pôvodné rozhodnutie, alebo vypúšťať alebo upravovať podmienky poskytnutia príspevku, ktoré žiadatelia napr. v momente vydania rozhodnutia neplnili¹). Na takúto úpravu výziev a projektov tento návrh nezavádza žiaden inštitút a takáto úprava naďalej nie je možná.

Zmenou výzvy možno zmeniť alebo doplniť rôzne aspekty alebo inštitúty, ako napr. možnosť vytvárania tzv. zásobníka projektov (§ 21) alebo vydávanie rozhodnutí s podmienkou (§ 19 ods. 11).

V prípade, ak z objektívnych dôvodov alebo skutočností, ktoré nastali po vyhlásení výzvy, nie je možné financovať projekty na základe výzvy, poskytovateľ môže výzvu zrušiť. Navrhovaným ustanovením môže poskytovateľ zrušiť výzvu bez obmedzenia. Hoci zrušenie výzvy predstavuje manažérsky nástroj poskytovateľa k možnosti presunutia finančných prostriedkov na iné alebo nové výzvy, z dôvodu princípu predvídateľnosti práva a právnej istoty k zrušeniu výzvy môže dochádzať iba výnimočne, v riadne odôvodnených prípadoch.

Zrušenie výzvy nemôže mať vplyv na už vydané rozhodnutie o žiadosti, ktorým boli už v minulosti právoplatne upravené právne vzťahy. Účinky rozhodnutí vydaných do zrušenia výzvy ostávajú zachované. Uvedené rovnako platí aj pre už podané žiadosti, o ktorých nebolo k zrušeniu výzvy rozhodnuté. Čo sa týka postupu poskytovateľa k žiadostiam podaným do zrušenia výzvy, navrhovaná úprava zotrváva na doterajšej úprave bezo zmeny.

Za účelom dosiahnutia stability právnych vzťahov a pri rešpektovaní zásady jednotnosti správneho konania zostávajú účastníkovi konania zachované všetky práva na podanie odvolania, rozhodnutie o ňom a podanie podnetu podľa § 24 v prípade, ak bolo o ním podanej žiadosti rozhodnuté v rámci zrušenej výzvy alebo v rámci hodnotiaceho kola, ktorého sa zmena výzvy nedotýka (posledná veta v odseku 2).

Navrhuje sa zachovanie povinností poskytovateľa za účelom zachovania transparentnosti, a teda aj informácie o zmene a zrušení výzvy sa budú zverejňovať na webovom sídle poskytovateľa v ich plnom znení.

V prípade, ak pri zmene alebo zrušení výzvy nebudú dodržané princípy a podmienky ich vykonania, poskytovateľ sa vystavuje riziku zistení týkajúcich sa porušenia systému riadenia a kontroly a s tým súvisiacich sankcií na jeho úrovni, t.j. zaťažujúcich poskytovateľa samotného.

k bodu 10 (§ 19 ods. 7)

¹ V praxi sa vyskytujú prípady, kedy bolo vydané rozhodnutie, ale v neskoršom štádiu sa zistí, že niektorá PPP k momentu vydania rozhodnutia nebola splnená, avšak v konkrétnom momente podpisovania rozhodnutia uvedená skutočnosť nemohla byť ani zistená.

Vypustením časti ustanovenia sa reaguje na skutočnú situáciu pri overovaní splnenia podmienok poskytnutia príspevku v praxi, kedy dochádza k overovaniu prostredníctvom tzv. integrácie zo strany poskytovateľa, t.j. bez administratívnych nárokov na žiadateľa spočívajúcich v povinnosti predkladať rôzne potvrdenia alebo iné doklady konštatujúce určitú skutočnosť. Z technických dôvodov nie je možné overiť splnenie určitej podmienky poskytnutia príspevku k určitému, vopred stavenému dňu a súčasne nie je záujmom, aby bol žiadateľ vystavovaný riziku zvyšovania administratívnej záťaže tým, že bude v konaní o žiadosti dožadovaný o doplnenie potvrdenia alebo iného dokladu. Keďže sa v záujme zrýchlenia procesov a snahy o elimináciu administratívnej záťaže, osobitne vo vzťahu k žiadateľom, predpokladá neustále rozširovanie rozsahu vykonávaných integrácií, je potrebné, aby na to právna úprava zodpovedajúcim spôsobom reagovala.

k bodu 11 (§ 19 ods. 10)

Novou systematickou úpravou § 19 ods. 10 sa odstraňujú nejasnosti identifikované v aplikačnej praxi. Jednoznačne sa stanovujú náležitosti rozhodnutia, ktoré sú spoločné pre listinnú aj elektronickú podobu rozhodnutia a tiež náležitosti, ktoré sú v každej z uvedených podôb uvedené odlišným spôsobom. Z hľadiska meritórneho obsahu sa oproti doterajšiemu zneniu dopĺňa pre elektronickú podobu rozhodnutia jednoznačné určenie, ktorý dátum sa považuje v prípade elektronicky vydávaného rozhodnutia za dátum vydania rozhodnutia. Odstraňuje sa neistota identifikovaná v aplikačnej praxi, kedy nebolo zrejmé, či dátumom vydania rozhodnutia sa myslí dátum, kedy bolo rozhodnutiu pridelené registračné číslo z internej registratúry poskytovateľa, prípadne iný dátum súvisiaci s autorizáciou rozhodnutia podľa osobitného predpisu. Nová úprava vychádza z § 23 zák. č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov v nadväznosti na článok 3 bod 34 nariadenia (EÚ) č. 910/2014 k úprave tzv. elektronickej časovej pečiatky. Dátumom vydania rozhodnutia sa preto rozumie dátum, ktorý vyplýva z časovej pečiatky pripojenej k autorizácii oprávnenej osoby pre podpis vydávaného rozhodnutia, t.j. osoby konajúcej za poskytovateľa alebo štatutárneho orgánu poskytovateľa.

k bodom 12, 13 a 36 (§ 20 ods. 1 a § 61 ods. 2)

Neodstránenie nedostatku alebo pochybnosti poskytovateľa o pravdivosti alebo úplnosti žiadosti zo strany žiadateľa na výzvu poskytovateľa alebo vznik novej pochybnosti na strane poskytovateľa nemusí automaticky viesť k zastaveniu konania o žiadosti, ako tomu bolo podľa doterajšej právnej úpravy. Tento dôvod zastavenia konania sa navrhuje stanoviť ako fakultatívny, a to za podmienky, že žiadateľ bol vo výzve na doplnenie žiadosti (§19 ods. 5) o možnosti zastavenia konania poučený. Vyzývanie na doplnenie žiadosti vykonáva poskytovateľ vzhľadom na druh pochybnej skutočnosti, charakter podmienky poskytnutia príspevku, ktorej sa pochybnosti týkajú, a dôvodu, prečo tieto pochybnosti pretrvávajú. Vzhľadom na uvedené faktory nie je vhodné ani možné vopred stanoviť alebo limitovať počet výziev poskytovateľa na doplnenie žiadosti, a už vôbec nie plošne uvedením absolútneho čísla (dva razy, tri razy a podobne). Poskytovateľ sa však tak ako pri iných činnostiach pri poskytovaní príspevku podľa tohto zákona musí riadiť princípmi a zásadami podľa § 2 ods. 2,

ako aj podľa princípov správneho konania. Jedným zo základných princípov je povinnosť postupovať tak, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely. Preto si poskytovateľ musí nastaviť svoju činnosť v konaní a rozhodovaciu prax tak, aby spĺňal uvedený princíp, ako aj všetky princípy podľa § 2 ods. 2 a princípy správneho konania.

Vypustenie podmienky podľa § 20 ods. 1 písm. d) je zároveň potrebné aktualizovať aj v ustanovení § 61 ods. 2 zákona.

k bodu 14 (§ 21 ods. 5)

Úprava má charakter odstránenia formálnej chyby.

k bodom 15 a 37 (§ 22 ods. 7 písm. a) a § 62 ods. 2 a 3)

Zavádza sa možnosť odvolania aj voči rozhodnutiam o zastavení konania z dôvodu pochybnosti o pravdivosti alebo úplnosti žiadosti a z dôvodu, ak žiadateľ nepredložil žiadosť riadne, včas a vo forme určenej poskytovateľom, voči ktorým bolo v doterajšej úprave možné sa brániť len prostredníctvom § 24 zákona, prípadne podaním správnej žaloby. Novou úpravou sa sleduje zrýchlenie procesov, kedy využitím všetkých postupov aktuálne obsiahnutých v § 23 (odvolacie konanie) je možné zo strany poskytovateľa resp. štatutárneho orgánu poskytovateľa, v časovo bezprostrednom napojení na konanie o žiadosti reagovať žiadateľovi na ním vyjadrené pochybnosti o správnom postupe poskytovateľa pri zastavení konania. Posúdenie obsahu odvolania žiadateľa v rámci odvolacieho konania umožňuje pri identifikovaní nesprávneho postupu poskytovateľa následne (t.j. po zrušení odvolaním napadnutého rozhodnutia o zastavení konania) využiť štandardné postupy uplatňované v konaní o žiadosti bez toho, aby vznikali dodatočné časové straty alebo nároky na personálne a organizačné zabezpečenie preskúmania mimo odvolacieho konania a tiež sa znižuje pravdepodobnosť podania správnej žaloby, t.j. odbreňujú sa správne sudy. Ide o postup, ktorým sa zároveň zvyšuje transparentnosť procesov a ochrana práv žiadateľov. Vychádza sa z toho, že odvolacie konanie je v súčasnosti dobre organizované a pri jeho realizácii nevznikajú v praxi problémy. Naopak, využitie mimoriadneho opravného prostriedku podľa § 24 by malo byť využívané iba mimoriadne, v osobitých prípadoch, čo v súčasnosti neplatí, v nadväznosti na vylúčenie rozhodnutia o zastavení konania z možnosti podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok. V praxi prevažnú časť rozhodnutí preskúmaných podľa § 24 zákona predstavujú práve rozhodnutia o zastavení konania z dôvodu pochybnosti o pravdivosti alebo úplnosti žiadosti a z dôvodu, ak žiadateľ nepredložil žiadosť riadne, včas a vo forme určenej poskytovateľom, nakoľko podľa doterajšej právnej úpravy ide o jedinou možnosť žiadateľa napadnúť rozhodnutie o zastavení konania mimo správnej žaloby.

K uvedenej zmene sa viaže prechodné ustanovenie, podľa ktorého je možné podať odvolanie voči rozhodnutiu o zastavení konania, ktoré bolo doručené žiadateľovi po nadobudnutí účinnosti novely zákona. To znamená, že odvolanie je možné podať aj voči takým rozhodnutiam o zastavení konania, ktoré boli vydané ešte pred nadobudnutím účinnosti novely zákona, keďže rozhodujúcim momentom je doručenie, nie vydanie rozhodnutia o zastavení konania. Touto právnou úpravou sa sleduje dôsledné zachovanie rovnakých práv všetkým

žiadateľom, ktorým po nadobudnutí účinnosti novely zákona bude doručené rozhodnutie o zastavení konania, pretože vo vzťahu k uplatneniu práva na odvolanie je vo všeobecnosti rozhodujúci moment doručenia, nie vydania rozhodnutia, voči ktorému by mohlo byť odvolanie uplatnené.

k bodu 16 (§ 24 ods. 9)

Zastavenie konania o preskúmaní rozhodnutia o neschválení žiadosti alebo rozhodnutia o zastavení konania v priebehu mimoodvolacieho konania podľa § 24 ods. 5, ak o to požiada žiadateľ, vychádza z požiadaviek implementačnej praxe. Vychádza sa z toho, že nie je účelné viesť preskúmovacie konanie v prípade, ak by išlo o konanie proti vôli žiadateľa, ktorého podnet bol podaný na začiatku procesu preskúmania rozhodnutia mimo odvolacieho konania (§ 24 ods. 1). Súčasne sa takáto povinnosť zastavenia konania aj mimo dôvodov uvedených v § 24 ods. 5, t.j. okrem dôvodu nezistenia porušenia tohto zákona, zavádza len vo vzťahu k preskúmaniu rozhodnutia o neschválení žiadosti alebo rozhodnutia o zastavení konania, nie však vo vzťahu k rozhodnutiu o schválení žiadosti, ktoré je tiež preskúmateľné mimo odvolacieho konania podľa § 24 ods. 1 a 3. Dôvodom je vylúčenie možnosti špekulatívneho správania žiadateľa, ktoré by mohlo mať negatívny vplyv na výsledné rozhodnutie v konaní o žiadosti.

Právo na podanie podnetu žiadateľa na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania podľa § 24 ods. 1 v spojení s ods. 3 zákona, zostáva navrhovaným § 24 ods. 9 nedotknuté.

k bodom 17 a 19 (§ 26 ods. 3 a § 28 ods. 1)

Vo vzťahu k národným projektom sa zavádza možnosť, aby jedno vyzvanie bolo základom pre podanie viacerých národných projektov toho istého žiadateľa alebo rôznych žiadateľov. Vo vzťahu k projektom technickej pomoci je podstatou zmeny ustanovenia možnosť podania viacerých projektov tým istým žiadateľom alebo viacerých žiadateľov vo vzťahu k jednému vyzvaniu. To znamená, že sa na úrovni všeobecne záväzného právneho predpisu potvrdzuje už skôr zavedená aplikačná prax, ktorá však nebola jednotná, čím sa zvyšuje právna istota, a to aj vo vzťahu k oprávnenosti výdavkov generovaných v rámci národných projektov a projektov technickej pomoci.

k bodu 18 (§ 26 ods. 3, § 27 ods. 1 a § 28 ods. 4)

Legislatívno-technická úprava vnútorných odkazov v súvislosti so zmenami v číslovaní odsekov § 17.

k bodu 20 (§ 28 ods. 2 až 4 a § 41 ods. 11)

Úprava má charakter odstránenia terminologických nedostatkov v nadväznosti na definíciu poskytovateľa uvedenú v § 3 ods. 2 písm. f).

k bodu 21 (§ 37 ods. 3 až 5)

Vzhľadom k novej funkcionalite informačného monitorovacieho systému (ITMS) sa zjednodušujú ustanovenia ohľadne povinnosti vypracovania, schválenia a predkladania správ o zistenej nezrovnalosti. V odsekoch 3 a 4 sa pod schválením správy o zistenej nezrovnalosti rozumie schválenie a uzatvorenie aktualizácie nezrovnalosti v ITMS. Od momentu schválenia správy o zistenej nezrovnalosti v ITMS sa nezrovnalosť považuje za formálne schválenú radiacim alebo sprostredkovateľským orgánom, certifikačným orgánom alebo orgánom auditu a takáto nezrovnalosť vyvoláva účinky do ďalších nadväzujúcich formálnych postupov implementácie EŠIF podľa nariadení EÚ, napr. vznik povinnosti hlásiť nezrovnalosť Európskemu úradu pre boj proti podvodom alebo uplatnenia voči rozpočtu EÚ odpočítaním v žiadosti o platbu na EK, prípadne v Účtoch. Prijímateľ je o vypracovaní správy o zistenej nezrovnalosti informovaný prostredníctvom ITMS, resp. mailovej notifikácie o novej správe v ITMS.

Zároveň sa novelizovaným ustanovením upravujú postupy v odôvodnených prípadoch, najmä ak je zamestnanec, štatutárny orgán alebo osoba konajúca v mene riadiaceho orgánu (alebo sprostredkovateľského orgánu) podozrivá zo spáchania trestného činu priestupku alebo iného správneho deliktu. Schválenie a uzatvorenie správy o zistenej nezrovnalosti sa v takom prípade nevykonáva v ITMS – k vypracovaniu a schváleniu správy dôjde v papierovej podobe, a to z dôvodu zamedzenia zmarenia objasnenia a vyšetrovania veci (či už zo strany OČTK alebo iných subjektov vykonávajúcich kontrolu alebo vyšetrovanie – napr. Protimonopolný úrad SR).

Pre Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka zostáva zachovaná listinná podoba správy o zistenej nezrovnalosti.

k bodu 22 (§37)

Vzhľadom k zjednodušeniu postupov podľa odsekov 3 a 4 ako aj k zlúčeniu povinností podľa doterajších odsekov 4 až 6 do nového odseku 4 je potrebné odsek 6 vypustiť. Vzhľadom k novej funkcionalite ITMS, kedy je viacero činností nahradených ich automatickým generovaním z ITMS ako aj vzhľadom k novému zneniu odsekov 3 a 4 nie je doterajšie znenie odseku 9 (po novom odseku 8) potrebné.

k bodu 23 (§37 ods. 6)

V súlade s navrhovanými zmenami v predkladaní správ o zistených nezrovnalostiach podľa nového znenia odsekov 3 až 5 sa rovnako upravuje nepredkladanie správ o zistených nezrovnalostiach v odôvodnených prípadoch, najmä ak je štatutárny orgán, zamestnanec alebo osoba konajúca v mene a na účet agentúry alebo riadiaceho orgánu pre Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka podozrivá zo spáchania trestného činu, priestupku alebo iného správneho deliktu. V takých prípadoch sa správa o zistenej nezrovnalosti prijímateľovi nepredkladá.

k bodu 24 (§ 37 ods. 7)

Legislatívno-technická zmena v nadväznosti na nové znenie § 3 a 4.

k bodu 25 (§ 37 odsek 8)

Ustanovením sa precizuje výnimka z povinnosti predkladať správu o zistenej nezrovnalosti prijímateľovi. Správa o zistenej nezrovnalosti sa prijímateľovi v odôvodnených prípadoch nepredkladá, a to najmä ak prijímateľ, partner, štatutárny orgán, zamestnanec alebo osoba konajúca v mene a na účet prijímateľa alebo partnera je podozrivá zo spáchania trestného činu, priestupku alebo iného správneho deliktu. **k bodom 26 a 27 (§ 41 ods. 3 a 4)**

Za účelom urýchlenia implementácie EŠIF a predídeniu predlžovania vysporiadania finančných vzťahov s prijímateľom sa poskytovateľovi ukladá povinnosť bezodkladne podať podnet správnomu orgánu na začatie správneho konania o uložení finančnej opravy za porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania.

k bodu 28 (§ 41 ods. 5)

Ustanovuje sa 6-mesačná lehota od podania podnetu správnomu orgánu, do ktorej je správny orgán povinný začať správne konanie s cieľom vydania rozhodnutia o vrátení príspevku alebo jeho časti uvedenej v žiadosti o vrátenie. Zároveň sa za účelom jednoznačnosti ustanovuje, že úroky z omeškania v prípade uloženia finančnej opravy za porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania ukladajú odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia poskytovateľa vydaného v správnom konaní.

k bodu 29 (§ 41a ods. 3)

Obdobne ako pri nadlimitných a podlimitných zákazkách (§ 41) sa ustanovuje, že správny orgán je povinný začať správne konanie s cieľom vydania rozhodnutia s finančnou opravou do šiestich mesiacoch odo dňa podania podnetu. Zároveň sa s cieľom jednoznačnosti upresňuje, že úroky z omeškania v prípade uloženia finančnej opravy za porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania ukladajú odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia poskytovateľa vydaného v správnom konaní.

k bodu 30 (§ 43 ods. 10)

Legislatívno-technická úprava ustanovenia § 43 ods. 10 nadväzujúca na výkladové problémy z aplikačnej praxe. Navrhovaním ustanovením sa spresňuje, že poskytovateľ príspevku z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pri vysporiadaní finančných vzťahov postupuje podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, len v prípade, ak nedôjde k vysporiadaniu finančných vzťahov iným spôsobom a postupom ustanoveným zákonom, vrátane postupu podľa § 41, resp. § 41a. Pri nezrovnalosti, ktorou je porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania, tak poskytovateľ postupuje pri vysporiadaní finančných vzťahov podľa § 41, resp. § 41a a nie podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

k bodom 31 a 32 (§ 48 sa ods. 1 písm. e) a ods. 2 písm. e))

Rozširuje sa zoznam informácií, ktoré je poskytovateľ povinný zverejniť na svojom webovom sídle do 60 pracovných dní od skončenia rozhodovania o žiadostiach v konaní o žiadosti pre každú výzvu o nové informácie, a to konkrétne o meno, priezvisko a titul fyzickej osoby alebo obchodné meno alebo názov právnickej osoby, ktorá sa podieľala na vypracovaní konkrétneho projektu, okrem fyzických osôb v pracovnom pomere alebo služobnom pomere k žiadateľovi. Uvedená povinnosť prispeje k zvýšeniu informovanosti ohľadne osôb, ktoré spolupracovali pri tvorbe žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku a tým vyššej miere transparentnosti pri poskytovaní príspevku.

k bodu 33 (§ 56 ods. 4)

V súvislosti s krízovou situáciou a s potrebou poskytovať prostriedky v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov promptne na základe reálnych potrieb v reakcii na Covid-19, umožňuje sa poskytovanie finančných prostriedkov z príspevku až na úroveň užívateľa aj na základe iného právneho vzťahu medzi prijímateľom/partnerom a užívateľom, ktorý nie je založený zmluvou medzi týmito subjektmi. Právny vzťah medzi prijímateľom a užívateľom alebo medzi partnerom a užívateľom musí vzniknúť výlučne v súvislosti s realizáciou projektu, po predchádzajúcom súhlase poskytovateľa a súčasne na jeho založenie musí byť prijímateľ resp. partner oprávnený buď na základe realizácie všeobecnej právomoci vyplývajúcej pre neho z právneho predpisu (napríklad z kompetenčného zákona) alebo v súvislosti s realizáciou právomoci vyplývajúcej pre neho z osobitného právneho predpisu (právne predpisy upravujúce rezortnú právomoc prijímateľa v konkrétnej vecnej oblasti). Právny úkon, ktorým sa potvrdzuje existencia právneho vzťahu medzi prijímateľom a užívateľom alebo medzi partnerom a užívateľom, bude predstavovať najmä rozhodnutie, výmer, potvrdenie, zoznam užívateľov ako oprávnených osôb alebo iné opatrenie, ktorým prijímateľ resp. partner vykonáva svoju právomoc. Môže ísť aj o využitie iných postupov vyplývajúcich zo schém pomoci, ak je príspevok, ktorý sa má poskytnúť užívateľom, súčasne poskytnutím štátnej pomoci, resp. pomoci de minimis, v súlade s právnymi aktami EÚ.

Takýmto postupom sa súčasne znižuje administratívna záťaž a zrýchľujú sa postupy, nakoľko na potreby vyvolané v reakcii na Covid-19 je potrebné reagovať neodkladne.

Zároveň sa zavádza povinnosť zverejňovať právne úkony (príp. zoznamy užívateľov a výšku poskytnutého príspevku), ktoré sú potvrdením existujúceho iného obdobného právneho vzťahu medzi prijímateľom a užívateľom alebo partnerom a užívateľom a to za účelom väčšej transparentnosti a informovania. Ide najmä o rôzne rozhodnutia, výmery, akceptačné listy a pod., ktoré vyplývajú poskytovateľom z realizácie svojich bežných kompetencií. Uvedená zmena prinesie zníženú administráciu a tým zrýchlenie procesov na strane poskytovateľov.

k bodu 34 (§ 57)

Zrušením uvedených ustanovení sa reaguje na ich presunutie z režimu krízovej situácie do bežného (štandardného) režimu vo vzťahu k postupom poskytovania príspevku podľa § 16 a nasledujúce. Výnimkou je konanie o žiadosti podľa ustanovenia pôvodne uvedeného v § 57 ods. 7, ktoré zostáva zmenou nedotknuté a naďalej sa tak v plnom rozsahu uplatňuje počas trvania krízovej situácie.

k bodu 35 (§ 58 ods. 1)

Navrhovaným ustanovením sa zosúladí úprava zmeny vyzvania s nastavením zmeny výzvy podľa 17 ods. 6 v tom zmysle, že nie je možné zužovať oprávnenosť partnera projektu. To znamená, že zmena vyzvania spočívajúca v rozšírení oprávnenosti partnera je možná. V tomto smere nie je dôvod, aby bol medzi zmenou vyzvania a zmenou výzvy rozdiel. Súčasne sa aktualizujú aj vnútorné odkazy, aby boli súladné so zmenou číslovania v navrhovanom právnom stave.

K bodu 37 (§ 62 ods. 1)

V § 61 ods. 1 sa zavádza povinnosť zverejňovania údajov o právnických a fyzických osobách, ktoré sa podieľali na vypracovaní žiadosti, s výnimkou tých žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, ktoré boli predložené na základe výziev vyhlásených do účinnosti tohto zákona.

k článku II

Navrhuje sa účinnosť zákona od 1. júna 2021.